महालेखापरीक्षकको कार्यालय

अनामनगर/बबरमहल

लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष - २०७९/८०

सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका, कालिकोट

८०६६५५०६३००

सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका , कालिकोट

https://nams.oag.gov.np

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
कर्णाली प्रदेश लेखापरीक्षण निर्देशनालय
काठमाडौं

प.सं.:२०८०/८१ मिति : २०८०-८-१४

च.न :

विषयः लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन ।

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यु ,
सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका, कालिकोट ,
सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका , कालिकोट

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७९।८० को विनियोजन,राजस्व,धरौटी रअन्य कारोबारको आर्थिक विवरण तथा सोसँग सम्बन्धित कागजपत्र र विवरण परीक्षण गरी मिति २०८०।०।० मा छलफल पश्चात् तयार गरिएको पाना ३२ को प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसैसाथ छ ।

कार्यालयबाट पेस भएको आर्थिक विवरणप्रतिको उत्तरदायित्व प्रचलित कानुन बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिको हो । लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान बमोजिम आर्थिक विवरण परीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु हो । प्रतिवेदनमा उल्लिखित व्यहोराका सम्बन्धमा ३५ दिनभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण गराउनु हुनेछ । उक्त समयभित्र फर्स्यौट गरी सम्परीक्षण नगराएमा वा सम्परीक्षण गराई बाँकी रहेका व्यहोराहरू समावेश गरी लेखाउत्तरदायी अधिकृत मार्फत कार्यपालिका प्रमुखलाई जानकारी गराइने व्यहोरा निर्देशानुसार अनुरोध गर्दछु ।

सर्वदा पण्डित
निर्देशक

बोधार्थ तथा कार्यार्थः
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन
मन्त्रालय, info@mofaga.gov.np
कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,
कालीकोट, dtcokalikot@gmail.com
प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय कालीकोट,
pfcokalikot@gmail.com

परिचय

१ **परिचय**

कार्यालय परिचय :- संघ, प्रदेश एवं स्थानीय तहमै उपलव्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक, आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु संचालन गर्नु पालिकाको मुख्य उद्देश्य हो ।अन्य उद्देश्यहरुमा आय वृद्धि र उपभोग व्यवस्थापनबाट सबै क्षेत्रमा बचत गर्ने क्षमतामा अभिवृद्धि गर्नु, ज्येष्ठ नागरिकहरुको सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आवश्यक सेवा सुविधा विस्तार गर्नु, ज्येष्ठ नागरिकप्रति परिवार, समुदाय र राज्यको दायित्वबोध गराउनु , स्थानीय स्वायत्त शासन तथा सहभागितामूलक पद्धतिका माध्यमबाट जनतालाई आधारभूत सेवा सुविधा उपलव्ध गराउनु रहेको छ । यस पालिकामा ९ वटा वडा रहेको छ भनें क्षेत्रफल १३६.७२ वर्ग किलोमिटर तथा जनसंख्या १२,८४८ रहेको छ ।

लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७९।८० को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानूनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हुनेछ।

लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजश्व, धरौटी , कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८०।०५।१९ देखि २०८०।०५।२४ सम्म रहेको छ ।

लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

आर्थिक कारोबारको स्थिति :- कार्यालयको विनियोजनतर्फ रू. ४७,००,००,९४४।५० राजश्वतर्फ रू. ५९०५००।००, धरौटीतर्फ रु ०, अन्य कारोबार, आय – व्यय, सम्पत्ति तथा दायित्वको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को बिस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरु :- लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरु अनुसूची – २ मा संलग्न छ ।

२ वित्तीय विवरण

वित्तीय प्रतिवेदन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) सम्बन्धमा निम्नअनुसार देखिएको छः

आ.व. : २०७९/८० अवधी : २०७९/०४/०१ - २०८०/०३/३१					
प्राप्ती भुक्तानी हिसाव					
		यस वर्ष रु.			
विवरण	टिप्पणी	बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		४७,७६,२८,६७१.५०	४१,१९,३५,३१३.४४		४१,१९,३५,३१३.४४
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४७,००,००,९४४.५०	४१,१९,३५,३१३.४४	०	४१,१९,३५,३१३.४४
११००० कर	११	७,४७,६२,१४४.००	६,७६,७१,६१४.३७	०	६,७६,७१,६१४.३७
१३००० अनुदान		३७,२२,४४,०००.००	३४,३१,१७,४८३.००	०	३४,३१,१७,४८३.००
संघीय सरकार	१२	३२,६७,६६,०००.००	२९,९५,८८,५००.००	०	२९,९५,८८,५००.००
प्रदेश सरकार	१२	४,५४,७८,०००.००	४,३५,२८,९८३.००	०	४,३५,२८,९८३.००
१४००० अन्य राजस्व		१५,२०,८७८.५०	११,४६,२१६.०७	०	११,४६,२१६.०७
३२००० वित्तीय सम्पत्ति		१,९२,८१,९२२.००	०	०	०
ख. अन्य प्राप्ति		७६,२७,७२७.००			
वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०
कोषहरु		७६,२७,७२७.००	०	०	०
धरौटी		०	०	०	०
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०
भुक्तानी (ग+घ)		४७,७६,२८,६७१.५०	४०,४२,६३,५४४.१०		४०,४२,६३,५४४.१०
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		४७,००,००,९४४.५०	३९,७८,८९,७२१.०५		३९,७८,८९,७२१.०५
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१२,६७,८६,८६०.००	११,३८,७७,१८१.६०	०	११,३८,७७,१८१.६०
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	९,९५,१२,३२१.५०	९,०९,३२,०७१.६१	०	९,०९,३२,०७१.६१
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	११,५०,०००.००	९,६३,५००.००	०	९,६३,५००.००
२६००० अनुदान	१८	८,२१,२४,०००.००	७,८२,५५,३४७.००	०	७,८२,५५,३४७.००
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	३०,००,०००.००	२५,९०,१०२.००	०	२५,९०,१०२.००
२८००० अन्य खर्च	१८	२९,४६,२१९.००	२७,९२,५०८.००	०	२७,९२,५०८.००
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१५,४४,८१,५४४.००	१०,८४,७९,०१०.८४	०	१०,८४,७९,०१०.८४

घ. अन्य भूक्तानी		७६,२७,७२७.००	६३,७३,८२३.०५		६३,७३,८२३.०५
कोषहरु		७६,२७,७२७.००	७०,७७,०४०.००	०	७०,७७,०४०.००
धरौटी		०	३६,०००.००	०	३६,०००.००
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			(७,३९,२१६.९५)		(७,३९,२१६.९५)
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)			७६,७१,७६९.३४		७६,७१,७६९.३४
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			२,६५,५७,१०३.६२		२,६५,५७,१०३.६२
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)			३,४२,२८,८७२.९६		३,४२,२८,८७२.९६
बैंक तथा नगद बाकी	२४		३,४२,२८,८७२.९६		३,४२,२८,८७२.९६

वित्तीय विवरणको यथार्थता - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) तयार गर्नुपर्छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. ७,३५,२०,०४०।०० गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रमबाट रु. ५,२६,०००।०० र आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयबाट रु. ४,५६,०००।०० समेत गरी रु. ७,४५,०२,०४०।०० सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । जसले गर्दा सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । तसर्थ सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत हुने र सबै कारोबार वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

फरक हिसाब – यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु. ७२,७५,१८२।०० , यस वर्षको प्राप्ति रु. ३,८७,८९,७०९।०६,यस वर्षको भुक्तानी रु. ३,५५,६३,६२३।९० र बैङ्क मौज्दात रु. ४०,५५,०९६।३२ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७२ ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्दात
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२)	२६५५७१०३।६२	४११९३५३१३।४४	४०४२६३५४४।१०	३४२२८८७२।९६
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	१९२८१९२२।००	४५०७१९०२२।५०	४३९८२७१६८।००	३०१७३७७६।६४
फरक	**७२७५१८२**	**३८७८९७०९।०६**	**३५५६३६२३।९०**	**४०५५०९६।३२**

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

३ **अवकाश कोष**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम अवकाश कोषको स्थापना गरेको देखिएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

४ **विविध खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना खाजा लगायत विविधतर्फ मात्र रु. ३२८०८९१।००, विविध कार्यक्रमतर्फ रू. ३९९२८२।०० गरी रू. ३६८०१७३ खर्च लेखेको छ तर खर्चका प्रमाण हेर्दा विल मात्र आएको देखिन्छ र त्यस प्रकारको खर्च विभिन्न वडा तथा पालिकामा विषयगत शाखाका कार्यक्रममा भएको पालिकाले जानकारी गराएको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

५ **सम्पत्ति हस्तान्तरण र अभिलेख**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुनुपर्ने र यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्नेमा साविकको गाउँ विकास समितिको चल अचल सम्पत्ति, दायित्वको सम्पूर्ण अभिलेख समेत देखिने गरी एकिकृत अभिलेख तयार भएको छैन । पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा सम्पूर्ण हस्तान्तरित चल अचल सम्पत्ति तथा दायित्वको अभिलेख प्रविष्टि गरी एकीकृत अभिलेख प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

६ **सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोग**

पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोग नीति र मापदण्ड निर्माण गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको प्रभावकारी र औचित्यपूर्ण प्रयोग गर्नु पर्दछ । पालिकाले सम्पतिको संरक्षण र उपयोग नीति र मापदण्ड नबनाएको र सार्वजनिक पर्ति ऐलानी जग्गा तथा सम्पतिको अतिक्रमण भए नभएको अनुगमन नगरेको पाईयो । गाउँपालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोग नीति र मापदण्ड निर्माण गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

७ **शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली** (/):

(IEMIS) कार्यक्रम कार्यान्वयन पुष्तिका (आ.ब. २०७८/७९) IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थिहरुको यर्थाथ तथ्याङ्कसंग सत्यापन (भिडान) गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोको आधारमा विद्यालयहरुलाई छात्रा छात्रवृती र दलित छात्रवृती (कक्षा १ देखि ८) शिक्षण सिकाई तथा समाग्री तथा दिवा खाजा बाल विकाश कक्षा देखि ५ सम्म विद्यालयलाई अनुदान दिने व्यवस्था छ।पालिकाले IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई कक्षागत विद्यार्थीहरुको यर्थाथ तथ्याङ्क भिडान गरेको पाइएन। जस्ले गर्दा वास्तविक विद्यार्थी संख्या भन्दा बढी निकाशा गएको छैन भन्न सक्ने आधार भएन। पालिकाले कार्यक्रम पुष्तिकामा उल्लेख भए बमोजिम IEMIS डाटालाई विद्यार्थी हाजीरी पुष्तिका परीक्षामा सहभागी संख्या र अनुगमनबाट विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसंग भिडान उपलब्ध हुन नसकेको र IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्क समेत अद्यावधिक नभएकोले एकिन गर्न सकिएन। पालिकाले विद्यालयको IEMIS तथ्याङ्कलाई अद्यावधिक गरी विद्यार्थी संख्याको आद्यावधिक गरी विद्यार्थी संख्याको आधार जाने निकाशा बास्तविक विद्यार्थी संख्याकै आधारमा गए नगएको एकिन गर्नु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

८ **योजनाको आन्तरिकिकरण र सामञ्जस्यता**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ मा बमोजिम आवधिक योजना, मध्यमकालिन, दीर्घकालीन विकास योजना, आयोजनाको प्राथमिकिकरण गरी नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति , लक्ष्य र प्रक्रिया तथा दिगो विकास लक्ष्यको आन्तरिकिकरण र सामञ्जस्यता गर्नुपर्नेमा पालिकाले गरेको छैन । तसर्थ, यस सम्बन्धमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

९ **अनुदान फिर्ता**

संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण (सुत्रको अनुसूची १२ र २१) अनुसार २०८० असार मसान्तमा अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा पालिकाले संघीय सरकारलाई फिर्ता गर्नुपर्ने रु. २२५७९६३३ र प्रदेश सरकारलाई फिर्ता गर्नुपर्ने रु. ५२४४८०४ गरी रु. २७८२४४३७ फिर्ता गर्नुपर्नेमा रू. २४३२१६३३ संघीय सशर्त अनुदान फिर्ता जनाई कोलेनिकामा अनुदान फिर्ता गरेको छ र प्रदेश लेखा इकाइमा रू. ५१,०४,२७८ फिर्ता गरेको छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१० **सम्पत्ति व्यवस्थापन र सुरक्षा**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा कार्यालय प्रमुखले लगत खडा गरी अभिलेख राखिएको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको मौजुदा अवस्थाको बारेमा वर्षमा एक पटक आफै वा मालसामान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीको नेतृत्वमा कम्तीमा तीन सदस्यीय समिति गठन गरी सो समितिबाट निरीक्षण गरी महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा सम्पत्ति तथा जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस्तो प्रतिवेदनमा मर्मत सम्भार, संरक्षण तथा लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको विवरण तयार गरी प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । कार्यालयले मर्मत संभार, संरक्षण तथा लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको छुट्टै विवरण संलग्न गरी प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । तसर्थ, नियमावली बमोजिम जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

११ **धरौटी बाँकी**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६४ अनुसार कार्यालयमा बाँकी रहेको धरौटी रकमको व्यक्तिगत अभिलेख राखेको हुनुपर्दछ । तर कार्यालयले धरौटीको व्यक्तिगत कच्चावारी अभिलेख तयार गरेको देखिएन । अतः व्यक्तिगत धरौटीको कच्चावारी अभिलेख तयार गरी धरौटी मौज्दात रकम अध्यावधिक गरिनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१२ **आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**

१३.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व कानून तथा पालिकाको कारोवारको आकार, जटिलता तथा संरचना बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन्

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा नगरेको,

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा नगरेको,

• पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार नगरेको,

• पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता नराखेको,

• पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको,

• अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार नगरेको,

• वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक नगरेको,

• जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा नगरेको,

• सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ अनुसार खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार नगरेको,

• संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता नगरेको,

• वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको,

• मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फर्छयौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेको

• अधुरा आयोजनाको समिक्षा नगरेको आदि

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३.२ कार्यालयले स्वीकृत म.ले.प. फारामहरुको प्रयोग गरी विवरण अद्यावधिक गरी स्रेस्ता राख्नुपर्दछ । पालिकाले निम्नानुसार बेरुजु लगतका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरेको पाइएन । म.ले.प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत

म.ले.प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन

म.ले.प. फाराम ८०३ – बेरुजुको केन्द्रीय कार्यालयगत लगत

म.ले.प. फाराम ८०४ – बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रीय प्रतिवेदन

म.ले.प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख

तसर्थ, स्वीकृत म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी स्रेस्ता अद्यावधिक गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१३.३ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को परिच्छेद ५, दफा २७ बमोजिम कारोबारको लेखा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्ने र सरकारलाई प्राप्त हुने राजश्व र सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन वा त्यसको भोलिपल्ट दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले तोकिए बमोजिमका म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी विवरण तयार गरेको छैन । साथै निम्नबमोजिम राजश्व फारामहरु नराखेकोले आन्तरिक नियन्त्रण हुने गरी तोकिए बमोजिमका निम्नानुसार फारामहरु अनिवार्य प्रयोग गरी राजश्वको लेखा राख्नु पर्दछ ।

• नगदी प्राप्ति रसिद म.ले.प फाराम नं. १०१

• दैनिक राजश्व/आम्दानी खाता म.ले.प फाराम नं. १०२

• राजश्व/आम्दानीको शीर्षकगत खाता म.ले.प फाराम नं. १०४

• राजश्व/आम्दानीको गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०५

• राजश्व/आम्दानीको दैनिक नगद प्राप्त गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०६

• राजश्व/आम्दानीको दैनिक बैँक भौचर प्राप्त गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०७

सैद्धान्तिक बेरुजु

१४ **न्यायिक समिति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौंट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी नरहेको र यो बर्ष थप भएको २८ विवाद दर्ता भएकोमा सम्पूर्ण १५ वटा फछ्यौंट र १३ वटा बाँकी भएको देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्यौंट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१५ **कानून र सञ्चालन स्थिति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म ९ वटा ऐन, ५ वटा नियमावली र ४६ कार्यविधि गरी ६० वटा कानुन र कार्यविधि लगायत निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस पालिकाले आवश्यक अन्य कानून निर्माण गरेको छैन् । तसर्थ, आवश्यक सवै कानूनहरु तर्जुमा गरी उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१६ **कर तथा शुल्क असुली**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकाले असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ, आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१७ **सूचना प्रविधि पद्धति**

सूचना प्रविधि नियन्त्रण वातावरणमा कार्यालयको कारोवारसँग सम्बन्धित लेखापालन, अभिलेख, प्रतिवेदन लगायतका सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित प्रणाली व्यवस्था (application control) Developer सँग नै रहेको, प्रवेश नियन्त्रण (access control) अन्तिम रुपमा कार्यालयको आई.टी शाखामा मात्र रहेको पाईयो । कार्यालयले आन्तरिक नियन्त्रण कायम हुने गरी राजश्व सम्वन्धी अवस्थाको प्रवेश नियन्त्रण (access control) राजश्व संकलन गर्ने व्यक्ति, लेखा राख्ने व्यक्ति र कार्यालय प्रमुख समेतमा रहने गरी विकास गरिनु पर्दछ । कार्यालयको सफ्टवेयर संचालन सम्बन्धी समग्र अवस्था निम्नानुसार रहेको छः

सैद्धान्तिक बेरुजु

१८ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका अन्तर्गत ९ वडामा ९ योजना सञ्चालन गरी यस वर्ष २७७ जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु १२३५९३१।०० श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ। पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन। योजनामा दोहोरो नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ। उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन। तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

१९ **औषधी खरिद**

पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधी पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ। आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ। आपूर्ति भएका औषधीको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तीमा...महिना वाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ। यसवर्ष पालिकाले बजेट उप शीर्षक (पचालझरना गाँउपालका र संघीय सशर्त चालु) बाट रु १६६९९१९ को औषधी खरिद गरेको देखिन्छ।

आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधीजन्य सामाग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रुपमा रहेको छैन भने औषधीको प्रयोग र मौज्दात समेत यकिन भएन। अत: पालिकाले औषधी खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधी खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२० **खरिद तथा ठेक्का अभिलेख**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १६ मा सार्वजनिक निकायले खरिद सम्बन्धी कार्यबोझ र कार्य प्रकृतिको आधारमा आवश्यकता अनुसार खरिद महाशाखा, शाखा वा इकाईको स्थापना गर्नुपर्ने र उक्त महाशाखा, शाखा वा इकाईको प्रमुखको जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्ने गरी खरिद अधिकारी तोक्नुपर्नेमा कार्यालयले सोको स्थापना गरेको देखिएन । अतः कार्यालयले खरिद इकाई वा शाखा स्थापना गरी खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२१ **सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर**

पालिकाले शैक्षिक गुणस्तर मापनको मापदण्ड बनाई सो बमोजिम भए नभएको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा शैक्षिक गुणस्तर मापनको बनाएको छैन । उक्त मापदण्ड बनाई सोको कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२२ **मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

मुख्य मन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७८ अनुसार कर्णाली प्रदेशका बेरोजगार तथा कोभिड १९ बाट प्रभावित युवालाई स्थानीयस्तरमा रोजगारी सृजना गर्ने युवालाई लक्षीत गरी रोजगारी आयआर्जन तथा आधारभुत विकाशका क्रियाकलाप प्रभाबकारी रुपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने मुख्यमन्त्री रोजगारी कार्यक्रम संचालनमा रहेको छ।यस कार्यक्रम मार्फत गाँउपालिकामा यस वर्ष

९ वटा कार्यक्रम लागी रु १२४८८२३५ विनियोजन भएकोमा कार्यक्रम मार्फत रु १२४८८२३५ खर्च गरीएको छ। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोरा वमोजिम छन्।

कार्यविधिको अनुसुची १ मा आयोजना संचालन गर्दा श्रमिकको ज्याला र सामाग्री लागत अनुपात तोकिएको छ। पालिकाले कतिपय आयोजनाको लागत अनुमान तयार गर्दा प्रयोग हुने श्रम। सामाग्रीको अलग अलग विश्लेषन गरी अनुसुची बमोजिमको अनुपातमा ध्यान नदिएको र कतिपय आयोजनामा बढी रकम कामदारको ज्याला खर्च लेखेको देखिन्छ। श्रम र ज्यालाको अलग अलग विश्लेषन गरी लागत अनुपात संग समावेश नभएकोले परीयोजनाको सामाग्री प्रयोगको अनुपात विश्लेषन गर्न सकिएन।। तसर्थ अनुसूचीमा तोकिए वमोजिमको लागत सामाग्री अनुपातलाई ध्यान दिई लागत अनुमात तयार गर्नुपर्दछ।

कार्यविधिको दफा ५ मा अधिकत्तम रोजगारी सिर्जना हुने, स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना हुने तथा स्थानीय समाग्री प्रयोग हुने अधिकत्तम प्रतिशतको लागत साझेदारी हने आयोजना छनोट गर्ने उल्लेख भएपनि अधिकांश कार्यक्रम फिल्ड निमार्ण, घेराबार निमार्ण र विद्यालय भवन निमार्ण कार्यमा खर्च भएको छ। खर्चको तुलनामा न्यून रोजगारी सिर्जना, सीपमूलक र उद्यमशील कार्यक्रममा खर्च नहदा पटके रोजगारी सिर्जनामा केन्द्रित भएको छ। त्यसैगरी कार्यक्रम छनोटको लागि उपभोक्ता समितिले सोझै मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम व्यवस्थापन इकाइमा प्रस्ताव पेश गर्ने र उक्त प्रस्तावहरु आयोजना व्यवस्थापन इकाइले संकलन गरी मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा गठन हुने निर्देशक समितिले छनोट तथा स्वीकृत गरी स्थानीय निकायबाट कार्यान्वियन हुने व्यवस्था गरीएको छ। छनोट प्रक्रियामा स्थानीय पालिका सँग समन्वय नहुँने, केन्द्रबाट छनोट हुने, सर्शत अनुदानको रुपमा स्थानीय तहलाई बजेट पठाउने, आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र बजेट निकासा हुने, उपभोत्ता समितिको पहुँच र प्रवाहका आधारमा छनोट हुनाले आयोजना कार्यान्वियनमा पालिकाको अपनत्व र प्रभावकारी भुमिका देखिएन। आयोजना छनोट देखि कार्यान्वियन सम्म पालिकाको भूमिका स्पष्ट गरी दीर्घकालिन रोजगारी सिर्जना हुने कार्यक्रमा बजेट केन्द्रित हुनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२३ **शिक्षक दरबन्दी**

गाँउपालिकाले शिक्षा नियमावली अनुसार शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्नुपर्नदछ। पालिकाले जिल्ला तथा शिक्षा तथा समन्वय इकाइले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार प्रा.वि., नि.मा.वि. र मा.वि. का स्थायी, अस्थायी र राहत दरबन्दी शिक्षक विद्यार्थी संख्या र भौतिक पूर्वाधारलाई यकिन गरी दरबन्दी मिलान गरेको देखिएन। अत: यसरी दरबन्दी मिलान बेगर पालिकाले गरेको शिक्षक तलब निकाशा वास्तविक छ भनी आश्वस्त हुन सकिएन।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२४ **विद्यालयगत निकासा रजिष्टर**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७६ को नियम ३९ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आय व्यय ठीक र विश्वसनिय रहेको तथा दोहोरो हुने गरी भुक्तानि भएको छैन भन्ने कुरामा ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख छ।कार्यालयले तोकिएको ढाँचामा विभिन्न विद्यालयलाई निकासा दिएको विवरणको स्पष्ट विवरण खुल्ने गरी यथार्थ विवरण राख्नुपर्नेमा निकासा अभिलेख राखेको छैन। जसबाट विद्यालयलाई वास्तविक रुपमा निकासा दिनुपर्ने र भुक्तानि दिएको बारे यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिन हुने भएकोले विद्यालयगत निकासा रजिष्टर खाता अद्यावधिक राख्नु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२५ **शिक्षक अभिलेख**

पालिकाले पालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरुको स्वीकृत दरबन्दी (राहत र करार समेत) विद्यालयमा शिक्षक पदपूर्तीको अवस्था, सरुवाको विवरण, अवकाश विवरण तयार नगरेकोले निकासा भएको रकम वास्तविक भए/नभएको भिडान गर्न सकिएन। पालिकाले विद्यालयबाट पेश गरेको माग फारामलाई मात्र आधार लिइ तलब निकासा दिएको देखिएको हुँदा शिक्षक सरुवा, अवकाश भए पश्चात पनि रकम निकासा नभएको भनि भिडान गर्न नसकिएको हुँदा अभिलेख तयार गरी खर्चलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२६ **सेवा प्रवाह**

लेखापरीक्षणलाई प्राप्त विवरण अनुसार आ.व. २०७९।८० मा पालिकाबाट निम्नानुसार सेवा प्रवाह गरेको देखिन्छ ।

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	०
पञ्जिकरण तर्फ	
जन्मदर्ता	८७७
मृत्युदर्ता	५६
बसाईसराई दर्ता	३३
विवाह दर्ता	११५
पूर्वाधार विकास निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण	०
कालोपत्रे सडक मर्मत	०
ग्राभेल सडक निर्माण	०
ग्राभेल सडक मर्मत	०

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाह मध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोषजनक देखिएन ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२७ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७९।८० को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	**क्षेत्र**	**बजेट**	**खर्च**	**खर्च प्रतिशत**
				जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	२३२१२०००	१८१४५३१६	४.५६
२	पूर्वाधार विकास	१०७५५१५४४	६७६४७९२५	१७.
३	सामाजिक विकास	१७२९६५०००	१६४०७४७६३	४१.२४
४	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	३१०८९१४०	२५१०८५३७	६.३१
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	१३५१८३२६०	१२२९१३१८०	३०.८९
	जम्मा	**४७००००९४४**	**३९७८८९७२१**	**१००**

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसारआर्थिक विकास क्षेत्रमा सबैभन्दा कम ४. ५६ प्रतिशत र सामाजिक विकास क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी ४१.२४ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी खर्च गरेको छ । त्यसैगरी पूर्वाधार विकासमा पालिकाले १७.०० प्रतिशत मात्र बजेट खर्च गरेको छ । तसर्थ, पालिकाले समानुपातिक विकास हुने गरी रोजगारी सिर्जनाको क्षेत्रमा जोड दिएर पूँजीगत विकासमा जोड दिनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२८ **आयको प्रक्षेपण तथा वितरणको खाका**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था बमोजिम समिति गठन गर्नुपर्ने र समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने तथा बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले ऐन बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति गठन गरेको भएतापनि विषयगत क्षेत्रको बजेट तर्जुमा तोकिएको समयभित्र गरी बजेट सीमा विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराएको छैन । पालिकाले ऐन बमोजिम चरणबद्ध रुपमा स्रोत अनुमान सहितको बजेट तर्जुमा गरी तोकिएको समयमा नै विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई जानकारी गराउनु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

२९ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा मिति २०७९।३।१० गते रु. ४७ करोड ९४ लाख बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७९।३।२५ मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७९।४।०७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३० **तलबी प्रतिवेदन पारित नगरेको**

निजामती सेवा ऐन २०४९, को दफा ७(ख) स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, शिक्षा ऐन, २०२८ मा तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब खर्च लेख्नु पर्ने उल्लेख छ | तर कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी पालिकातर्फ रू. १२७५००००।००, स्वास्थ्यतर्फ रू. १२१००००००।०० र विद्यालयतर्फ रू. ६९६७८४२१।०० गरी जम्मा रू. ९४५२८४२१।०० खर्च लेखेको पाइयो । तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेखेकोले कर्मचारीहरुको ग्रेड वापतको रकम समेत यकिन गर्न सकिएन । पालिकाले तलबी प्रतिवेन पारीत गरेर मात्र तलब भत्ता खर्च लेख्नु पर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३१ **कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्ति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा

संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था बमोजिम दरवन्दी स्वीकृत र पदपूर्ति गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको जम्मा स्वीकृत दरबन्दी संख्या १९ रहेकोमा ११ जना कर्मचारीको पदपूर्ति भएकोमा ८ जना कर्मचारी रिक्त रहेको छ । त्यसैगरी पालिकाको ९ वडा कार्यालयहरुको लागि ९ जना वडा सचिवको दरबन्दी रहेकोमा ५ वटा मात्र पदपूर्ति भई ४ वटा पद रिक्त रहेकोमा विभिन्न कर्मचारीहरुलाई जिम्मेवारी दिई काम लगाएको देखियो । जनताको प्रत्यक्ष सेवा प्रवाह गर्ने वडा सचिव जस्तो जिम्मेवारीपूर्ण पदमा लामो समय अन्य शाखाका कर्मचारीबाट काम लगाउँदा पालिकाबाट जनतामा प्रवाह हुने सेवाको गुणस्तर र जिम्मेवारीमा असर पर्दछ । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर पर्ने देखिन्छ । अतः रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३२ **चौमासिक खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ को नियम ३५ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र त्रैमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

बजेट उपशीर्षक	**कुल खर्च**	**चौमासिक खर्च**			
		प्रथम चौमासिक	**दोस्रो चौमासिक**	**तेस्रो चौमासिक**	**आषाढ महिना**
चालु खर्चतर्फ	२८९४१०	४७५१०	८२६८३	१५९२१६	८५४१८
पूँजिगत खर्चतर्फ	१०८४७९	२००	३१५००	७६७७८	४५३६५
जम्मा	३९७८८९	४७७१०	११४१८४	२३५९९४	१३०७८४
प्रतिशत	१००	११.९९	२८.७०	५९.३१	३२.८७
पूँजिगत खर्च प्रतिशत	१००	०.१८	२९.०४	७०.७८	४१.८२

कार्यालयले तयार गरेको बार्षिक कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा कार्यक्रम संचालन गरी खर्च गर्नु पर्दछ । कार्यालयले प्रथम चौमासिकमा ११.९९, दोश्रो चौमासिकमा २८.७०, तेश्रो चौमासिकमा ५९.३१ तथा आषाढ महिनामा मात्र ३२.८७ प्रतिशत खर्च गरेको देखियो । त्यस्तै, कार्यालयले पुँजिगत तर्फ प्रथम चौमासिकमा ०.१८, दोश्रो चौमासिकमा २९.०४, तेस्रो चौमासिकमा ७०.७८ प्रतिशत र आषाढ महिनामा मात्र ४१.८२ प्रतिशत खर्च गरेको देखियो । यसरी आषाढ महिनामा अत्याधिक खर्च गर्दा गुणस्तर एवं वित्तीय शुद्धतामा समेत नियन्त्रण परीक्षण हुन नसक्ने भएकोले सन्तुलित रुपमा खर्च गरिनु पर्दछ । तसर्थ खर्च गर्दा चौमासिक रुपमा सन्तुलन मिलाएर खर्च गरिनु पर्ने देखिन्छ ।

सैद्धान्तिक बेरुजु

३३ **भुक्तानीमा करकट्टी**

आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७,८८ र ८९ भुक्तानीमा करकट्टी सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ ।पालिकाले तपशील बमोजिमको योजनाहरुमा सामाजिक सुरक्षा करकट्टी नगरेको रु. १४,६१३।०० अग्रीम आयकर कट्टी नगरेको रू. २६६१।०० र बहाल करकट्टी रू. २१६००।०० नगरेको गरी जम्मा रू. ३८,८७४।०० दाखिला गरेको पाइएन । अतः पालिकाले भुक्तानी दिंदा आयकर ऐन, २०५८ र प्रचलित कानून बमोजिम गर्नुपर्दछ । असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने कर रू.

सामाजिक सुरक्षा कर तर्फः			
गो.भौ. नं. मिति	**योजनाको नाम**	**भुक्तानी पाउने**	**रकम**
गा.पा.पूँजीगत ३७ , २०७९।१०।२९	पाल्धारा ढुङ्गेधारा निर्माण	उपभोक्ता समिति	२०००।००
गा.पा.पूँजीगत ५० , २०७९।११।३०	राष्ट्रपति सुधार कार्यक्रम	खापरमष्टा आधारभूत विद्यालय	४००२।००
गा.पा.पूँजीगत २१ , २०७९।०९।२८	राष्ट्रपति सुधार कार्यक्रम	कालिका मा.वि.	८६११।००
जम्मा			**१४६१३**
अग्रीम आयकर तर्फः			
गो.भौ. नं. मिति	योजनाको नाम	भुक्तानी पाउने	रकम
गा.पा.पूँजीगत ३६ , २०७९।१०।२९	ठाडो ओडारदेखि सिउरेगौडा सम्म सडक निर्माण	ध्वज बहादुर बम	२६६१।००
जम्मा			**२६६१**
बहाल कर तर्फः			
गो.भौ. नं. मिति	योजनाको नाम	भुक्तानी पाउने	रकम
गा.पा.पूँजीगत २३५ , २०८०।०३।२२	दानमेला खानेपानी निर्माण	उपभोक्ता समिति	१००००।००
गा.पा.पूँजीगत १५८ , २०८०।०३।२४	रेगिलदेखि वडा कार्यालयसम्म सडक स्तरोन्नति	पवन एण्ड रिदम निर्माण सेवा	१००००।००
गा.पा.पूँजीगत १८२ , २०७९।१०।२४	न्यायिक समिति भ्रमण खर्च भुक्तानी	कपिलदेव संज्याल	१६००।००
जम्मा			**२१६००**
कुल जम्मा			**३८८७४**

असुल गर्नुपर्ने	३८,८७४

३४ **स्यानिटरी प्याड**

• सेनेटरी प्याड (वितरण व्यवस्थापन) कार्यविधी,२०७६ अनुसार विद्यालयको मागको आधारमा स्थानीय तहले यकिन गरी विद्यालयलाई सेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ। गाँउपालिकाले खरिद गरेको सेनेटरी प्याड मध्ये लेखापरिक्षण अवधि सम्म प्याड वितरण नगरी १७५६८ प्याकेट भण्डारमा नै राखेको देखिन्छ।

• कार्यविधिको दफा ४ मा स्थानीय तहले खरिद गरेको सेनेटरी प्याडको गुणस्तरमा असर नगर्ने गरी सुरक्षीत भण्डार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर गाँउपालिकाले तोकिएको मापदण्ड अनुसार भण्डारण गरेको देखिदैन। कार्यालयमा मौज्दात रहेको १५७९१९२।४५ प्याड विद्यालयमा वितरण गरेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने देखिएको रु

सि नं	**गो. भौ . नं .**	**फर्मको नाम**	**संख्या**	**रकम**
१	१३ संघ सशर्त चालु ।२०७९।०९।२०	रेड इन्टरप्राइजेज	१०१८०	९४६९६०।२९
२	२४ संघ सशर्त चालु ।२०७९।०९।२५	हिमालयन मेडिसिन कन्सर्न	७३८८	६३२२३२।१६
	जम्मा			**१५७९१९२।४५**

प्रमाण पेश नगरेको	१५,७९,१९२.४५

३५ **पाठ्यपुस्तक खरिद**

१६८।२०८०।०३।०९ कोभिड १९ बाट शैक्षिक क्षतिको परिणाम स्वरुप अस्मिता पेपर प्रिन्ट अर्डर सप्लायर्स विरेन्द्रनगर सुर्खेत लाई पुस्तक खरिद वापत रु ४००००० भुक्तानी भएकोमा खरिद भएको पुस्तक समबन्धित विद्यार्थी/ विद्यालय लाई वितरण भएको देखिएन। उक्त खरिद भएको पुस्तकको वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	४,००,०००

३६ **बढी भुक्तानीः**

आर्थिक कार्याविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, 2077 को नियम 39 नियम ५ बमोजिम सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने बिल, भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्दछ । पालिकाले देहायको भुक्तानीमा बिलभर्पाई, प्रमाण कागजात भन्दा बढी भुक्तानी दिएको देखिन्छ । अतः बढी भुक्तानी भएको रकम असुलउपर गरी दाखिला हुनुपर्दछ । असुल गर्नुपर्ने रू.

सि न	गो भौ न	विवरण	भुक्तानी भएको रकम	घटि विल भरपाई रकम
१	१६-२०७९।०९।२८	राष्ट्रपति सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत डाँफे मा.वि. लाई भुक्तानी	१७०५३१०	८५३५
२	२३५-२०८०।०३।२२	जलवायु उत्थानशील विकास कार्यक्रमबाट दानमेला खानेपानी निर्माण उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी	३८८८०६९	२३००२
३	१५८-२०८०।०३।२४	रेगिलदेखि वडा कार्यालयसम्म सडक स्तरोन्नति शीर्षकमा पवन एण्ड रिदम निर्माण सेवालाई भुक्तानी	५९०९९४	२१३९३
	७८-२०७९।९।२५	न्यू नितेश ट्रेडर्स	१२३६९८	५५४४८
जम्मा			**६३०८०७१**	**१०८३७८**

असुल गर्नुपर्ने	१,०८,३७८

३७ **न्यानो झोला कार्यक्रम**

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुको मार्गदर्शनमा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरुले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। यस यस वर्ष ५०० वटा रु. ४९९४९९ को खरिद गरेकोमा पालिकाले खरिद गरेको झोला वितरण गरेको भरपाई पेश गरेका छैन। खरिद भएका त्यस्ता झोलाहरु तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट परीक्षण गरेको देखिएन। तसर्थ माग र आवश्यकताको वस्तुनिष्ठ आङ्कलन गरी गुणस्तरीय झोला खरिद गर्नुपर्दछ। लामो समय भण्डारण गर्दा सोको गुणस्तरमा ह्रास आउने हुनाले त्यसतर्फ समेत पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ। उक्त झोलाहरु वितरण गरेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	४,९९,४९९

३८ **भत्तामा कर छुट**

बैठक वापत भरपाई सहभागीलाई बैठक भत्ता उपलब्ध गराएकोमा आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ बमोजिम १५ प्रतिशतले हुने कर कट्टी नगरेकोले सो रकम दाखिला हुनुपर्ने रु

गो भौ न	विवरण	संख्या	छुट कर १५%
१६०।२०८०।०३।०६	गाँउपालिका प्रतिनिधिहरु	६	९००
	सहजकर्ता	२	६००
	सहभागी स्वास्थ्यकरमी	१९	२८५०
जम्मा			**४३५०**

असुल गर्नुपर्ने	४,३५०

३९ **शिक्षकको तलब**

गो.भौ.नं.१२(संघ सशर्त चालु), २०७९।०६।१३ गाँउपालिका अनुदानमा कार्यरत शिक्षकहरुको तलब वापत संघीय सरकार सशर्तबाट रु २८०४०० रकम पालिकाले भुक्तानी दिएको देखिन्छ। यसरी संघीय सरकारको बजेट संघीय सरकारले तोकियको कार्यक्रममा खर्च हुन नसके बाँकी रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले उल्लेखित नियम अनुसार सो रकम फिर्ता नगरेकोले संघीय सरकारलाई फिर्ता गर्नुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	२८,०४,०००

४० **नयाँ पकेट तथा पकेट निरन्तरता कार्यक्रममा लागत सहभागिता**

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना परियोजना कार्यान्वियन म्यानुअल २०७७ को परिच्छेद ७ मा कृषि उत्पादन सामाग्री (कृषि विउ विजन, वेर्ना, माछा, भुरा लगायत नश्ल सुधार) कार्यमा बढीमा ५० प्रतिशत सम्म अनुदान उपलब्ध हुने व्यवस्था छ भने कुल लागत अनुमानको ५० प्रतिशत हिस्सा सम्बन्धित स्थानीय फर्म तथा संस्थाले व्यहोर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले सञ्चालन गरेको देहायको पकेट कार्यक्रममा देहायका कृषक समूहसँग सम्झौता गरी रकम भुक्तानी गरेकोमा उक्त म्यानुअल बमोजिमको लागत सहभागिता भएको देखिएन । यसरी पालिकाले बढी अनुदान दिएको रकम दस्तावेज बमोजिम भएको नदेखिएकोले अनियमित भएको रु..

फर्मको नाम	गोश्वरा भौचर र मिति	भुक्तानी पाउनेकोनाम	कार्यालयले भुक्तानी रकम	न्युन लागत सहभागिता	कैफियत
तुसारमुला कृषक समुह	१९३।२०८०।०३।१८	तुसारमुला कृषक समुह	९८५००	४९२५०	लागत सहभागिता भएको देखिएन

अनियमित भएको	४९,२५०

४१ **टुक्रा खरिद**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ मा एक आपूर्तिकर्ताबाट एक आर्थिक वर्षमा १० लाख रुपैया सम्मको मालसमान सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । उपनियम १ मा यसरी खरिद गर्दा एक आर्थिक वर्षमा एउटै फर्म तथा व्यक्तिवाट सो सिमा भन्दा बढी खरिद गर्न नसकिने उल्लेख छ । यदि सो भन्दा बढी भएमा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८४ बमोजिम सिलबन्दी दरभाउपत्र तथा दफा ३१ बमोजिम खुल्ला बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्नेमा पालिकाले भेन्डिङ मेशिन २२६।२०७९।१०।२९ बाट रु ९८०८४० र ३२०।२०७९।१२।०२ बाट रु ७१८६४८ जम्मा रु १६९९४८८ को एउटै आपूर्तिकर्ताबाट उल्लेखित सीमाभन्दा बढी खरिद गरेको नियमित नदेखिएको रु

अनियमित भएको	१६,९९,४८८

४२ **आर्थिक सहायता**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहले चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। गो भौ नं. ३६०।२०७९।१२।१३ मार्फत अन्य सहायता शीर्षकबाट बिल भर्पाई बिना नै नेपाल प्रत्रकार महासंघ कर्णाली प्रदेश लाई रु १५००००।०० आर्थिक सहायता दिएको छ।नेपाल पत्रकार महासंघ कर्णाली प्रदेशलाई के आधारमा किन आर्थिक सहायता दिएको हो सो सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन । अतः पालिकाले खर्च पुष्टीहुने प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको	१,५०,०००

४३ **कच्चाबारी बेगरको भुक्तानी**

गो.भौ.नं.२५३(संघ सशर्त चालु)२०८०।०३।२२ मार्फत पालिकाले गत वर्ष मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रमको भुक्तानी बाँकी भनी सिप्रदी ट्रेडिङ प्रा लि लाई गत वर्षको खरिदमा रहन गएको बाँकी रु १८६९२८ भुक्तानी गरेको छ।यसरी भुक्तानी बाँकीको कच्चाबारी प्रमाणित नगराई र पर्याप्त प्रमाण कागजातबिना दिएको भुक्तानी यथार्थ हो भन्न सकिने आधार भएन।अतः पालिकाले खर्च पुष्टि हुने कागजात तथा प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ । अनियमित भएको रू.

अनियमित भएको	१,८६,९२८

४४ **अनुत्पादक खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट स्थानीय तहको आर्थिक विकास र पालिकाको आत्मनिर्भरता प्रति खर्च गर्नुपर्ने उद्देश्य भएकोमा पालिकाले र वडाबाट वितरणमुखी कार्यक्रमको लागी विनियोजन वजेटलाई सोही अनुसार खर्च गरेको देखिन्छ।

सि न	कार्यक्रम	रकम
१	अध्यक्ष संग जनता कार्यक्रम	९९९९०१
२	वडा अध्यक्ष संग कार्यक्रम (वडा न ७)	२०००००
३	वडा अध्यक्ष संग कार्यक्रम(वडा न २)	६००००
४	अध्यक्ष गोल्डकप प्रतियोगिता	१००००००
५	खेलकुद सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रम	५९९४२५
६	वडा अध्यक्ष संग खेलकुद कार्यक्रम (वडा न ४)	२०००००
७	वडा अध्यक्ष संग खेलकुद कार्यक्रम (वडा न ८)	१५००००
८	वडा अध्यक्ष संग खेलकुद कार्यक्रम (वडा न ९)	१५००००
जम्मा		**३३५९३२६**

सैद्धान्तिक बेरुजु

४५ **अनुदान**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । तर पालिकाले यस वर्ष रु. १०३८३५०।०० श्री सान्नी त्रिवेणी मिडियाको संचालनको लागि संचालक पदम बहादुर के सी लाई भुक्तानी दिएको देखिन्छ । यसरी अनुदानमा प्राप्त रकमलाई आर्थिक सहायताको रुपमा नाफामूलक संस्थालाई दिएको रकम असुलउपर गरी दाखिला गर्नुपर्दछ ।

असुल गर्नुपर्ने	१०,३८,३५०

४६ **श्रेस्ता पेश नभएको**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ दफा ७७(१) अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो आय तथा व्ययको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट हुने साथै आवश्यक श्रेस्ता लेखापरीक्षणमा खटिएका कर्मचारीलाई आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यव्यस्था छ। तर लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षकबाट पटक पटक माग गर्दा पनि कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुखबाट तपशील बमोजिमका लेखा श्रेस्ता पेश हुन नआएकोले लेखापरीक्षण गर्न सकिएन । अतः कानूनबमोजिमको कार्य नगर्ने, नगराउने पदाधिकारीलाई जिम्मेवार बनाई लेखापरीक्षण नभएका श्रेस्ताको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ

क्र सं	**विवरण**	**रकम**
१	सामाजिक सुरक्षा (संघीय सरकार)	७, ४५ , ०४ , ०००।००
२	प्रशासकीय भवन (संघीय सरकार)	१,५०,००,०००।००
३	जनआन्दोलनका क्रममा घाइते तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई जीवन निर्वाहभत्ता (कर्णाली प्रदेश)	१४,४०,०००।००
जम्मा		**९,०९,४४,०००।००**

प्रमाण पेश नगरेको	९,०९,४४,०००

४७ **कर दाखिला गर्नुपर्ने**

आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७, ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विभिन्न कार्यक्रम संचालनका लागि वविता कुमारी शाहीलाई पेश्की दिएको तर फछ्यौट गर्दा कर कट्टा गरी दाखिला गरेको पाईएन । उक्त कर रकम दाखिला गर्नुपर्ने रु

गो.भौ.नं र मिति	व्यक्ति	रकम
१६०-२०८०।३।६	बबिता कुमारी शाही	६२५२
२४०-२०८०।३।२२	बबिता कुमारी शाही	५१४५
२४१-२०८०।३।२२	बबिता कुमारी शाही	२७६३
२५०-२०८०।३।२२	बबिता कुमारी शाही	८२९८
जम्मा		**२२४५८**

असुल गर्नुपर्ने	२२,४५८

४८ **बढी भ्रमण विल भुक्तानी**

भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ दफा ७(१) सरकारी कामको सिलिसलामा मुलुक भित्र आफ्नो कार्यालय भन्दा बाहिर भ्रमणमा वा काजमा खटिएका पदाधिकारी वा कर्मचारीले अनुसुची २ बमोजिमको दरमा दैनिक भत्ता पाउने व्यवस्था रहेको छ । यस्तै अनुसुची ४ मा उल्लेखित जिल्लाहरु मा भ्रमण गर्दा थप १०% दैनिक भ्रमण भत्ता पाउने व्यवस्था रहेको छ। तर पालिकाबाट स्विकृत भ्रमण आदेश अनुसार भ्रमण बिलमा अनुसुची ४ मा उल्लेखित जिल्ला भन्दा अन्य जिल्लामा भ्रमण गर्दा पनि सोही थप भ्रमण भत्ता लिएको हुदा देहायका कर्मचारी/पदाधिकारी को उल्लेखित रकम असुल उपर गर्नुपर्ने।

गो.भौ.नं र मिति	कर्मचारी। पदाधिकारीको नाम	बढी रकम
४९६-२०८०।२।९	नौलासिंह बुढा	२४००
४९६-२०८०।२।९	देवनाथ योगी	२४००
४९६-२०८०।२।९	रंगलाल देवकोटा	२४००
५०१-२०८०।२।११	पदम बहादुर के.सी	६००
८४-२०७९।९।२६	बन्दना के.सी	१०८०
७७-२०७९।९।२५	प्रकाश कुमार के.सी	२८८०
९६-२०७९।९।२४	दिपक बहादुर बुढा	१२००
जम्मा		**१२९६०**

असुल गर्नुपर्ने	१२,९६०

४९ पूँजीगत परामर्शबाट भुक्तानी

एकीकृत आर्थिक संकेत तथा बर्गीकरण र व्याख्या २०७४ बमोजिम खर्च संकेत नं. ३११३५ मा पूँजीगत परामर्श खर्च रहेको छ जसमा सार्वजनिक निर्माणसँग सम्बन्धित सम्भाव्यता अध्ययन खर्च, सर्वेक्षण, ड्रइङ्ग खर्च लगायत पूँजीगत प्रकृतिका अध्ययन, अनुसन्धान र परामर्श खर्चहरु समाबेश हुन्छन् । तर पालिकाले उक्त खर्च संकेत नं. बाट तपशील बमोजिमका मिडियालाई भुक्तानी दिएको देखिन्छ । भुक्तानी पाउने मिडियाले कस्तो प्रकृतिको पूँजीगत परामर्शको कार्य गरेको हो सो खुल्न सकेन । तसर्थ खर्च पुष्टि हुने प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुलउपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु

गो.भौ.नं. मिति	कार्यक्रम/क्रियाकलापको नाम	भुक्तानी पाउने	रकम
गा.पा.पूँजीगत ६०, २०७९।१२।०३	आ.व. २०७९।८० को भुक्तानी बाँकी	तिब्रीकोट मिडिया प्रा.लि., कालीकोट	३७३३८५
गा.पा.पूँजीगत ६४, २०७९।०२।०४	आ.व. २०७९।८० को भुक्तानी बाँकी	स्मार्ट कर्णाली मल्टी मिडिया प्रा.लि., सुर्खेत	१९७०००
गा.पा.पूँजीगत ६०, २०७९।०२।०५	आ.व. २०७९।८० को भुक्तानी बाँकी	श्री ओम मिडिया नेटवर्क प्रा.लि. काठमाण्डौ	११२५५२
जम्मा			**६८२९३७**

प्रमाण पेश नगरेको	६,८२,९३७

५० असम्वन्धितलाई भुक्तानी

५०.१ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४९(१) मा विक्रेताबाट सोझै मालसामान खरिद गर्न नसकिने अवस्थामा मालसामान खरिद गर्न कर्मचारीलाई पेश्की दिन सकिने व्यवस्था छ । सरकारी कामको लागि आवश्यक सामान लगायत अन्य खरिद कार्य कर्मचारी वा पदाधिकारीले व्यक्तिगत श्रोतबाट खर्च गरी कार्यालयमा सोधभर्ना माग गर्ने र भुक्तानी दिने कानूनी व्यवस्था रहेको छैन । यसप्रकार कानूनी प्रचलन प्रतिकूल कर्मचारी वा पदाधिकारीलाई भुक्तानी दिने कार्य उपयुक्त नदेखिएकोले त्यस्ता कारोबार सम्बन्धमा सत्यतथ्य छानबिन गरी यकिन हुनुपर्ने, जुन फर्म/संस्थाको बिल पेश भएको छ ती संस्था/फर्मले रकम प्राप्त गरेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने र व्यक्तिलाई सोधभर्ना दिने परिपाटीमा नियन्त्रण हुनुपर्ने रू.

विवरण अनुसूचीमा संलग्न छ ।

अनियमित भएको	१७,७३,०२०

५०.२ स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा १६ (ख) मा उपाध्यक्ष र (ग) मा वडाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । पालिकाका पदाधिकारीले भुक्तानी लिने र आर्थिक कारोबारमा संलग्न हुन पाउने कुनै अधिकार स्थानीय सरकार संचालन ऐनले दिएको छैन । पालिकाले पालिकाको सवारी साधन प्रयोग गर्ने उपाध्यक्षलाई इन्धन कार्यालय प्रयोजन बापत रू. ११८२०० अतिरिक्त भुक्तानी दिएको छ साथै तपशील बमोजिमका योजनाहरुबाट बडाध्यक्षहरुले भुक्तानी लगेको देखिन्छ । भुक्तानी लिने पदाधिकारीहरुले नियमविपरित भुक्तानी लिनुको आधार र कारण यकिन गरी त्यसलाई पुष्टि गर्ने प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुलउपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने रू.

गो.भौ.नं. मिति	विवरण	भुक्तानी पाउने	रकम
गा.पा.चालु १५,२०७९।०६।१२	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार	बसन्त बहादुर बुढा, २ नं. वडाध्यक्ष	१५७५००
गा.पा. चालु ९१,२०७९।०९।२६	संघसंस्था साझेदारी कार्यक्रम	नरपति तिरुवा, ९ नं. वडाध्यक्ष	९८३०८९
गा.पा. पूँजीगत ९७,२०८०।०२।२५	फर्निचर तथा फिक्चर्स	रामराज बम, ५ नं. वडाध्यक्ष	२२६५५०
गा.पा.चालु १२५,२०७९।०९।२८	सवारी साधन तथा मेशिनरी, इन्धन, संचार महसुल	बसन्त बहादुर बुढा, २ नं. वडाध्यक्ष	४७९९९९
गा.पा. चालु ३०१,२०७९।१२।०१	विविध खर्च बिल भुक्तानी	नरपति तिरुवा, ९ नं. वडाध्यक्ष	१४६२८०
गा.पा.चालु ३५८,२०७९।१२।१२	विविध खर्च बिल भुक्तानी	बसन्त बहादुर बुढा, २ नं. वडाध्यक्ष	१२६०००
गा.पा.चालु ६९४,२०८०।०३।०९	इन्धन कार्यालय प्रयोजन	पार्बती सिंह संज्याल	११८२००
जम्मा			२२३७६१८

प्रमाण पेश नगरेको	२२,३७,६१८

५१ **कर्मचारी करार**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी सँगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ९८ जना कर्मचारीहरू करारमा राखी रु. २७३६६५५२।१९ खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टिसियन, चौकिदार, माली, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न पदमा करार नियुक्ति गरी खर्च लेखेको देखिन्छ । अतः पालिकाले कानूनले तोकेको पदमा मात्र करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्नुपर्दछ ।

अनियमित भएको	२,७३,६६,५५२.१९

५२ **पेश्की बाँकी** (-):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५१ को उपनियम १ मा तोकिएको म्यादभित्र पेश्की फछ्र्यौटको लागि आवश्यक कागजात पेश नगरेमा त्यस्तो पेश्की रकममा म्याद नाघेको मितिले वार्षिक १० प्रतिशतका दरले व्याज समेत लगाई असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण अनुसार गाउँपालिकाको २ जनाको नाममा रु. ४,५०,००० उपभोक्ता समितिको नाममा रु. १५,६०,००० गरी जम्मा २०,१०,००० पेश्की फछ्र्यौट नभई बाँकी रहेकाले नियमानुसार समयमा पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्दछ ।

सिंनं	पेश्कीको प्रकार	गो.भौ.नं र मिति	पेश्की पाउने व्यक्ति तथा संस्था	रकम
१	कर्मचारी	२१(गा.पा.चालु)	सोविन्द्र सुनार	१५००००
२		२०७९।६।१३		
३	व्यक्तिगत	१५२ (गा.पा.चालु)	रमेश के.सि	३०००००
४		२०७९।१०।२४		
५	उपभोक्ता समिति	६५(प्रदेश सशर्त पूँजीगत)	वुकाखोला देखि मालडाँडा सम्म सिचाई कुलो निर्माण उपभोक्ता समिति	७६००००
६		२०७९।१२।०२		
७	उपभोक्ता समिति	६९(गा.पा.पूँजीगत)	ठाडो ओडार देखी सिउरेगौडा सम्म सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	८०००००
८		२०७९।१२।०५		
	जम्मा			**२०१००००**

पेश्की	२०,१०,०००

५३ **कर दायित्व**

पालिकाले तयार गरेको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७२) अनुसार वर्षान्तमा विभिन्न भुक्तानीहरुमा कट्टी गरेको कर दायित्व रु. ७३९२१६।९५ देखाएको छ । यकिन भई सकेको कर दायित्व लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि दाखिला गरेको पाइएन । अत: उक्त रकम सम्बन्धित खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु...

प्रमाण पेश नगरेको	७,३९,२१६.९५

५४ **फरक शीर्षकमा खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३८(२) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले स्वीकृत बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा परेको र खर्च पर्न बाँकी रहेको कुरा यकिन गरी बजेट खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले विनियोजित रकम खर्च गर्दा खर्चको वर्गीकरण र व्याख्यामा उल्लेख भए अनुसार सम्बन्धित शीर्षकबाट खर्च लेख्नुपर्दछ । पालिकाले निम्नानुसारको खर्च गर्दा विनियोजित शीर्षकको रकम सोहिमा नगरी फरक कार्यमा खर्च गरेको देखिन्छ । अनियमित भएको रू.

अनियमित भएको	५४,३०,९५६

५५ **बैङ्क हिसाब विवरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजस्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरणअनुसार लेखाङ्कन र बैङ्क हिसाब मिलान विवरण (म.ले.प.फा.नं.२१२) तयार गरी हिसाब भिडान समेत गर्नुपर्दछ । पालिकाले बैङ्क हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण वर्षान्तमा स्रेस्ता र बैङ्क मौज्दात देहायअनुसार छ:

खाता	स्रेस्ताअनुसार मौज्दात रु.	बैङ्क स्टेटमेन्टअनुसार वर्षान्तको मौज्दात रु.	फरक रु.
स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	१२३४५२२१।४२	४०४६७०४।४०	८२९८५१७।०२
चालु खर्च खाता	२१४८७४३२।२६	२३३८३८८।२०	१९१४९०४४।०६
पुँजीगत खर्च खाता	०।००	२३१९७१७६।१४	२३१९७१७६।१४
विविध खर्च खाता	६८८७।२८	०।००	६८८७।२८
विपद व्यवस्थापन खाता	०।००	४५८४३।००	४५८४३।००
स्थानीय विभाज्य कोष	०।००	०।००	०।००
कर्मचारी कल्याण कोष खाता	०।००	०।००	०।००
धरौटी	३८९३३२।००	३८९३३२।००	०।००
ग१.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०।००	०।००	०।००
ग१.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०।००	०।००	०।००
जम्मा	**३४२२८८७२।९६**	**३००१७४४३।७४**	**४२११४२९।२२**

पालिकाले म.ले.फा.नं. २१२ तयार गरी स्रेस्ता र बैङ्कबीच हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ । श्रेस्ताभन्दा बैंक घटी देखिएको सम्बन्धमा यकिन गरी प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू. ४२,११,४२९।२२

प्रमाण पेश नगरेको	४२,११,४३०.२२

५६ **भुक्तानीमा कर कट्टी**

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६(ग) अनुसार मू.अ.कर रकमको ३० प्रतिशत सम्बन्धित राजस्व शीर्षकमा र बाँकी ७० प्रतिशत सम्बन्धित फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाको देहायको भुक्तानीमा नियमानुसार ३० प्रतिशत रकम रु ४,९१,१२४।०० कट्टी गरी राजस्व दाखिला नगरी फर्मलाई नै भुक्तानी दिएको देखिन्छ । तसर्थ उक्त रकमको कर समायोजन प्रमाण पेश हुनेपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु

प्रमाण पेश नगरेको	६,१७,०७९.३८

५७ **घरभाडा भुक्तानी**

कर्णाली प्रदेश सभाबाट स्वीकृत गरिएको 'कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७७' को दफा ५ को उपदफा (१) र (२), दफा,,६,७,८ र ९ को उपदफा (१),(२) र (३) सँग सम्बन्धित अनुसूची १ र दफा ९ को उपदफा (४),र (६), दफा १०,११ को उपदफा (१) र दफा १२ को उपदफा (१),(३) र (४) सँग सम्बन्धित अनुसूची २ मा गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सदस्य तथा गाउँसभाका सदस्यले पाउने मासिक सुविधा र अन्य सुविधाका विवरण छ । यस ऐनमा पदाधिकारीले पाउने सेवा सुविधा अन्तर्गत गाउँपालिका पदाधिकारीले घरभाडाको सुविधा पाउने कुनै व्यवस्था छैन । तर उक्त कानून विपरित पालिकाले उपाध्यक्ष पार्वती सिंह(संज्याल)ले प्रयोग गरेको घर(मान्म)को घरभाडा वापतको रकम गो भौ न ६६८।०८०।०३।२१ मार्फत घरधनी रुप प्रसाद आचार्यलाई बहाल कर कट्टा गरी रू. १,०८,०००।०० भुक्तानी दिएको छ । अतः नियमविपरितको घरभाडा वापतको रकम उपाध्यक्ष पार्वती सिंह(संज्याल) बाट असुल गर्नुपर्ने रु १०८०००।००

असुल गर्नुपर्ने	१,०८,०००

अनुगमन लेखापरीक्षण

५८ अनुगमन र संपरीक्षण

अद्यावधिक बेरुजुकोअवस्थाः यस सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका, कालिकोट को २०७९।८० सम्मको फस्यौंट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ । नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली लागू भए पश्चात बेरुजुकोसंपरीक्षण पनि उक्त प्रणालीबाट नै हुने भएकाले बाँकी बेरुजु संपरीक्षण गर्नेतर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।

सि.नं	गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A) opening_beruju	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B) current_settled_beruju	यो वर्ष कायम बेरुजू(C) beruju	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D) additional_beruju	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D) remaining_beruju
१	२१६२६००००	०	१५२७१४५३७।१९	०	३६८९७४५३७।१९

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७९/८०

कार्यालय र स्थान : सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका, कालिकोट , सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका , कालिकोट

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	नेत्र राज शाही	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	परेक बहादुर बुढा	२०७९-६-३	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
१,३३३,३७०	४४,५०६,१९४.१९	१०४,८६४,९७३	०	०	२,०१०,०००
				जम्मा बेरुजु रकम	१५२,७१४,५३७.१९
				लेखापरीक्षणको क्रममा असुली रु	०

अनुसूची - २

सि. नं.	लेखापरीक्षण क्षेत्र	लेखापरीक्षण गरिएका विषय
१	आन्तरिक आयतर्फ	आन्तरिक आयतर्फ
२	खरिद व्यवस्थापन	ठेक्का तथा प्रस्ताव व्यवस्थापन ११. अमानत, उपभोक्ता समिति र गैर सरकारी संस्थाबाट कार्य कार्य गराउने । खरिद व्यवस्थापन
३	चालु खर्च	तलब भत्ता तथा पारिश्रमिक खर्च(तलव, पदाधिकारी सुविधा, अन्य सेवा, नियमित परामर्श र करार सेवा) खर्चको नियमितता तथा मितव्ययिता (चालु तथा प्रशासनिक खर्च)
४	शसर्त अनुदान	संघ र प्रदेशबाट प्राप्त शसर्त लगायत अनुदान प्राप्त (अख्तियारी तथा अन्य सशर्त कार्यक्रम) कृषि तथा पशुतर्फ शिक्षा तर्फ स्वास्थ्यतर्फ
५	सामाजिक सुरक्षा	सामाजिक सुरक्षा
६	मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम
७	बैंक खाता छोरीको, सुरक्षा जीवनभरीको कार्यक्रम	बैंक खाता छोरीको, सुरक्षा जीवनभरीको कार्यक्रम कार्यविधिको पालना
८	विविध	विविध
९	भुक्तानीमा कर कट्टी	भुक्तानीमा कर कट्टी

बेरूजु दफा ५०.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

सि.नं.	गो.भौ.नं. मिति	विवरण	भुक्तानी पाउने	रकम
१	गा.पा. पशु चालु ०२, २०७९।०९।२८	पशु सेवा शाखाको विविध कार्यक्रम	हेमराज बोहोरा	३३०६२८
२	गा.पा. स्वास्थ्य चालु ०४, २०७९।१०।२४	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	मीन बहादुर विष्ट	१००२६०
३	गा.पा. पशु चालु ०५, २०७९।१२।०१	पशु उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	हेमराज बोहोरा	२२४५४७
४	गा.पा. स्वास्थ्य चालु ०५, २०७९।१०।२४	भ्रमण खर्च	मीन बहादुर विष्ट	१२७९५०
५	गा.पा. शिक्षा चालु ०७, २०७९।१०।२४	शिक्षाका विविध खर्च बिल भुक्तानी	मोहनवीर धामी	४५६४९८
६	गा.पा.स्वास्थ्य चालु १४, २०८०।०१।२०	सर्वोत्तम पीठो ढुवानी	मीन बहादुर विष्ट	८६४००
७	गा.पा.चालु १८, २०७९।०६।१३	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	छत्र सुनार	११६७५८
८	संघ सशर्त चालु २२, २०७९।०९।२४	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	दीर्घ बहादुर नेपाली	१२००००
९	गा.पा. चालु २३, २०७९।०६।१३	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	खेमराज गिरी	१०३५००
१०	गा.पा. चालु ३१, २०७९।०९।२९	विविध खर्च बिल भुक्तानी	सोविन्द्र सुनार	८०५२३
११	संघ सशर्त चालु ३१ , २०७९।०९।२७	लघु उद्यम शाखाको कार्यक्रम खर्च भुक्तानी	दीर्घ टमट्टा	११०८८०
१२	संघ सशर्त चालु ३२ , २०७९।०९।२७	लघु उद्यम शाखाको कार्यक्रम खर्च भुक्तानी	पंख बहादुर बटाला	१४२९२०
१३	गा.पा.चालु ३२, २०७९।०९।२१	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	लग धामी	२३८५६०
१४	गा.पा.चालु ३४, २०७९।०९।२१	विविध खर्च बिल भुक्तानी	पख फर्साल	५७६१०
१५	गा.पा. पूँजीगत ३६, २०७९।१०।२९	ठाडो ओडारदेखि सिउरेगौडा सम्म सडक निर्माण	ध्वज बहादुर बम	२०००००
१६	संघ सशर्त चालु ४० , २०७९।१०।२४	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	सरिता कुमारी विष्ट	१२३२००
१७	संघ सशर्त चालु ४३ , २०७९।१०।२४	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	मीन बहादुर विष्ट	१८६८१९
१८	गा.पा. चालु ५७, २०७९।०९।२५	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन	नरप्रसाद जैसी, सहायक कम्प्युटर अपरेटर	१८५४५०
१९	गा.पा. चालु ५८, २०७९।०९।२५	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन	नरप्रसाद जैसी, सहायक कम्प्युटर अपरेटर	१०३१५५
२०	संघ सशर्त चालु ६० , २०७९।१२।०१	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	विष्णु बहादुर सिंह, भेटेनरी पाँचौं	३४१९८८
२१	गा.पा. चालु ७७, २०७९।०९।२५	विविध खर्च बिल भुक्तानी	प्रकाश कुमार के.सी., खरिदार	४४९२५०
२२	गा.पा.चालु ८४, २०७९।०९।२६	विविध खर्च बिल भुक्तानी	वन्दना के.सी.	४०५५०५
२३	गा.पा. चालु १०८, २०७९।०९।२७	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री लगायत बिल भुक्तानी	लालसिंह बुढा, खरिदार	१७११२०
२४	गा.पा. चालु १२३, २०७९।०९।२८	विविध खर्च बिल भुक्तानी	सोविन्द्र सुनार, कार्यालय सहयोगी	२५११७५
२५	गा.पा. चालु १४६, २०७९।१०।२३	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री, संचार महसुल	हेमराज देवकोटा	३४३३२१

२६	संघ सशर्त चालु १४६ , २०८०।०३।०३	लघु उद्यम शाखाको कार्यक्रम खर्च भुक्तानी	दीर्घ टमट्टा	३१२२४५
२७	गा.पा. पूँजीगत १४८, २०८०।०३।२३	गाउँपालिकादेखि मुम्रासम्म सडक स्तरोन्नति	तेज बहादुर शाही	२४०१००
२८	गा.पा. चालु १५८, २०७९।१०।२४	सभा संचालन खर्च	धिरेन्द्र धामी, खरिदार	४४१०१०
२९	गा.पा. चालु १९६, २०७९।१०।२५	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन	हेमराज संज्याल	२९१०००
३०	गा.पा. चालु १९८, २०७९।१०।२५	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	खेमराज सिंखडा	८६३९५
३१	गा.पा. चालु २१४, २०७९।१०।२५	विविध खर्च बिल भुक्तानी	मीन बहादुर शाही	१४९७७५
३२	गा.पा. चालु २३६, २०७९।११।०१	कर्मवारी बैठकभत्ता, खरिदार	रमेश जैसी	११२२००
३३	गा.पा. चालु २४७, २०७९।११।२५	सांस्कृतिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम	नरप्रसाद जैसी, सहायक कम्प्युटर अपरेटर	८५०००
३४	गा.पा. चालु २६६, २०७९।११।२८	गाउँपालिका स्तरीय अध्यक्ष गोल्डकप प्रतयोगिता	खेमराज गिरी	९५००००
३५	गा.पा. चालु २९६, २०७९।११।३०	मेशिनरी औजार मर्मतसम्भार	तेज बहादुर शाही	१३७२००
३६	गा.पा. चालु ३०५, २०७९।१२।०१	वडाध्यक्षसँग जनता कार्यक्रम	लालसिंह बुढा, खरिदार	८९२४०
३७	गा.पा. चालु ३१५, २०७९।१२।०१	संघसंस्था साझेदारी कार्यक्रम	मोहन प्रसाद देवकोटा	१३७४००
३८	गा.पा. चालु ४०१, २०८०।०१।०३	कर्मचारी तालिम खर्च	धिरेन्द्र धामी, खरिदार	२०००००
३९	गा.पा. चालु ४६७, २०८०।०२।०३	संघसंस्था साझेदारी कार्यक्रम	डबल अधिकारी	९८५००
४०	गा.पा. चालु ५५५, २०८०।०३।०१	विपन्न तथा असहाय महिलालाई बाख्रा वितरण	सीता कुमारी शाही	४९०५३०
४१	गा.पा. चालु ५९०, २०८०।०३।०६	इन्धन कार्यालय प्रयोजन	मदन बहादुर बम	१३१९८०
४२	गा.पा. चालु ६०७, २०८०।०३।०९	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	हेमराज देवकोटा	२२७५०६
४३	गा.पा. चालु ६८७, २०८०।०३।२१	अनुगमन मूल्याङ्कन	हेमराज संज्याल	१२०६००
४४	गा.पा. चालु ७२७, २०८०।०३।२३	संचार महसुल, मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	प्रकाश कुमार के.सी., खरिदार	२८७१६२
४५	गा.पा. चालु ७५४, २०८०।०३।२३	संचार महसुल, सवारी साधन मर्मत	हेमराज देवकोटा	१२७१६०
जम्मा				**९७७३०२०**

बेरूजु दफा ५४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

सि.नं.	गो. भौ. नं. , मिति	विनियोजन शीर्षक र विवरण	भुक्तानी गरेको शीर्षक	भुक्तानी पाउने	रकम
१	गा.पा. शिक्षा चालु ३४, २०८०।०३।२३	शिक्षक तलब अनुदान (२११११)	बिल भुक्तानी	रेड इन्टरनेशनल	१९७१४०
२	गा.पा. शिक्षा चालु ३४, २०८०।०३।२३	शिक्षक तलब अनुदान (२११११)	गाडीभाडा भुक्तानी	लग धामी, शिक्षा कर्मचारी	१७४६००
३	गा.पा. शिक्षा चालु ३४, २०८०।०३।२४	शिक्षक तलब अनुदान (२११११)	सूचना प्रशारण	रेडियो नयाँ कर्णाली १०२.८ मेगाहर्ज	१४७७५०
४	गा.पा. चालु ७६, २०७९।०९।२५	गत आ.व. को कर दाखिला	बिल भुक्तानी	एम के कन्स्ट्रक्सन, कालीकोट	३३९३७४
५	गा.पा. चालु ७८, २०७९।०९।२५	गत आ.व. को कर दाखिला	बिल भुक्तानी	न्यू नितेश ट्रेडर्स, कालीकोट	१२३६९८
६	गा.पा. पूँजीगत १०५, २०८०।०२।३१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	कम्प्युटर खरिद	क्वीक कम्प्युटर सोलुसन	११९२९२
७	गा.पा. पूँजीगत ११३, २०८०।०३।०६	सवारी साधन खरिद	सवारी साधन मर्मत	असिम अटो पार्ट्स, कालीकोट	२८८२६०
८	गा.पा. चालु १६६, २०७९।१०।२४	विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना	कार्यक्रम बिल भुक्तानी	धिरेन्द्र धामी, खरिदार	१२३१४५
९	गा.पा. चालु ४५६, २०८०।०२।०३	गत आ.व. को कर दाखिला	बिल भुक्तानी	अल्टरनेटिभ इञ्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.	९८२८००
१०	गा.पा. चालु ४७७, २०८०।०२।०५	गत आ.व. को कर दाखिला	बिल भुक्तानी	एस्ट्रोन इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि. ७३३६५, कन्भेक्स कन्सल्टेन्सी प्रा.लि. १३९७१ , कामना हलेसी अल इञ्जिनियरिङ्ग सोलुसन प्रा.लि. ३५१०० , रियर अब्जेट डिजाइन प्रा.लि. १०४६१०	२२७०४६
११	गा.पा. चालु ६८४, २०८०।०३।२१	गत आ.व. को कर दाखिला	घरभाडा	दल बहादुर साउद -२५९२०० पुष्पराज संज्याल-२९४२००	५५३४००
१२	गा.पा. चालु ६९१, २०८०।०३।२१	गत आ.व. को कर दाखिला	सूचना प्रशारणको बिल भुक्तानी	रेडियो प्रदेश आवाज	२९५५००
१३	गा.पा. शिक्षा चालु १७, २०७९।१२।२८	शिक्षक तलब अनुदान (२११११)	स्वास्थ्य तलब भुक्तानी		१५६५५३५
१४	गा.पा. शिक्षा चालु ३८, २०८०।०३।२४	शिक्षक तलब अनुदान (२११११)	सार्वजनिक सुनुवाई	रेडियो नयाँ कर्णाली १०२.८ मेगाहर्ज	१५००००
१५	गा.पा.चालु ६११,२०८०।०३।०९	सभा संचालन खर्च	झोला खरिद		१४३४१६
जम्मा					**५४३०९५६**

बेरूजु दफा ५६ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -५

https://nams.oag.gov.np

गो भौ नं , मिति	व्यवसायीको नाम	भ्याट नं	बिजक नं	मू अ कर	३०% कर
३० गा.पा. पूँजीगत, ०७९।१०।२९	एम के कन्स्ट्रक्सन	६१३७०७८२२	१	५४७२८.९	१६४१९
३१, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२९	सफल निर्माण सेवा	३००४०७१०५	२	८६७११.०४	२६०१३
३२, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२९	डायमण्ड निर्माण सेवा	३००५९७८७७	५	४६६६९१.५१	१४०००७
३३, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२९	सफल निर्माण सेवा	३००४०७१०५	१	५४११४.४५	१६२३४
३४, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२९	एस फोर निर्माण सेवा	६१८७२६५८९	१	५५६६३.११	१६६९९
३५, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२९	हिमान्सु निर्माण सेवा	६०८७१६३०३	१	५६३९४.७६	१६९१८
४१, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२७	दिपक निर्माण सेवा	३००३८११९५	४	५५४८९.२	१६६४७
४२, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१०।२७	त्रिवेणी कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	३०५४८६५०३	छैन	९३२३८.३७	२७९७२
४३, गा.पा. पूँजीगत ०७९।११।२६	मालिका कन्स्ट्रक्सन	६०७००६४१२	३	११३०१५.४९	३३९०५
७१, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१२।०५	रोनी निर्माण सेवा	६००९८५१६५	१	५५३२५.४	१६५९८
७२, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१२।०६	रियासा निर्माण सेवा	६१८५७२३१८	३	३२७७२.७६	९८३२
७३, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१२।०७	न्यौपाने निर्माण सेवा	३००२८४२०७	१८	५११६६५.६८	१५३५००
७४, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१२।२०	रियासा निर्माण सेवा	६१८५७२३१८	१	५६०८६.०२	१६८२६
७६, गा.पा. पूँजीगत ०७९।१२।०५	नरेश एण्ड दिनेश निर्माण सेवा	६१२५०६३२५	१	१९७६१२.६१	५९२८४
११६, गा.पा. पूँजीगत ०८०।०३।०७	रियासा निर्माण सेवा	६१८५७२३१८	५	९९४३१.५२	२९८२९
१५८, गा.पा. पूँजीगत ०८।०३।२४	पवन एण्ड रिदम निर्माण सेवा	६०७६०१७९८		६७९९०.४५	२०३९७
	जम्मा			**२०५६९३१.२७**	**६१७०७९.३८**